

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget - Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref
SR/mb

Vår ref
16/6350

Dato
20.10.2016

Dokument 8:117 S (2015-2016) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe, Per Olaf Lundteigen, Sonja Mandt og Hege Haukeland Liadal om å gjenopprette støtteordningen for privatarkiv

Jeg viser til familie- og kulturkomiteens brev av 5. oktober d.å. med oversendelse av Representantforslag 117 S (2015-2016) fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe, Per Olaf Lundteigen, Sonja Mandt og Hege Haukeland Liadal om å gjenopprette støtteordningen for privatarkiv. Familie- og kulturkomiteen ba om departementets vurdering av forslaget.

Privatarkivene er viktige kilder til forståelsen av vår kultur og historie. Enkelte privatarkiv er også viktige kilder for dokumentasjon av rettigheter. Det er fastsatt i arkivloven § 6 at arkiv fra offentlige organ skal bevares slik at dokumentene blir sikret som informasjonskilder. Siden det ikke er et krav at privatpersoner, organisasjoner og private virksomheter skal bevare sine dokumenter utover kravene i regnskapsloven og andre spesiallover, vil omfanget av bevarte og tilgjengeliggjorte privatarkiv være resultat av utvelgelser. ABM-utviklings kartlegging fra 2007 av bevarte privatarkiv viste både at viktige samfunnssektorer er svakt dokumentert og at det er store regionale forskjeller. Arbeidet med bevaring av privatarkiv krever derfor en planmessig tilnærming.

Satsingen på bevaring av privatarkiv omfatter blant annet oppfølgingen av Arkivverkets ansvar for samordning av arbeidet med privatarkiv. I prosjektet *Samla samfunnsdokumentasjon (SAMDOK)* samarbeider Arkivverket med andre arkivinstitusjoner og interesseorganisasjoner om bevaring av privatarkiv. På bakgrunn av privatarkivarbeidet i SAMDOK, vedtok Riksarkivaren i 2015 en privatarkivstrategi for perioden fram til 2020. Strategien har følgende to hovedgrep:

- Tydelig arbeidsdeling i sektoren og mellom forvaltningsnivåene, bedre samordning og effektiv systematisering
- Tilførsel av flere ressurser til privatarkivfeltet samlet sett fra stat, fylker, kommuner og større innsats av midler fra privat næringsliv og organisasjoner

De årlige driftsbevilgningene til Arkivverket, til private arkivbevaringsinstitusjoner og til museer i det nasjonale nettverket utgjør de viktigste statlige økonomiske virkemidlene i privatarkivsatsingen. I tillegg kommer bevilgninger eller spillemidler til prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet.

Storingsrepresentantene Kjersti Toppe, Per Olaf Lundteigen, Sonja Mandt og Hege Haukeland Liadal viser til at Stortinget vedtok i statsbudsjettet 2010 en støtteordning for privatarkiv. I samsvar med bevilgningsforslaget, skulle denne ordningen konsentreres om digitaliseringsarbeid. Ordningen hadde en ramme på 2 mill. kroner. I statsbudsjettet for 2011 vedtok Stortinget å legge disse midler under bevilgningen til prosjekt- og utviklingstiltak på arkiv- og museumsfeltet, uten å øremerke deler av bevilgningen til støtteordning for privatarkiv. Stortinget har heller ikke senere øremerket deler av bevilgningen til støtteordning for privatarkiv. Prosjekt- og utviklingsmidlene ble i perioden 2011 til 2014 forvaltet av Norsk kulturråd. Det årlige beløpet som Norsk kulturråd har disponert av denne bevilgningen til bevaring av privatarkiv i denne perioden, har variert fra 2,0 til 4,4 mill. kroner.

Fra 2015 har Norsk kulturråd forvalter spillemidler til prosjekt- og utviklingstiltak på museumsfeltet, mens Arkivverket har forvaltet spillemidler til prosjekt- og utviklingstiltak på arkivfeltet. Retningslinjene for midlene fastsettes av etatene. Søknader om tilskudd til museumsrelevante privatarkivprosjekter er vurdert av Norsk kulturråd. For 2015 ble ingen av søknadene til museumsrelaterte privatarkivprosjekter prioritert. For 2016 var søknadsfristen 15. oktober, og Norsk kulturråd er derfor ikke ferdig med søknadsbehandlingen.

Satsingen på privatarkiv har vært et viktig formål i retningslinjene for den delen av midlene som Arkivverket forvalter. Dette har omfattet samarbeid mellom private virksomheter og arkivinstitusjoner, bevaringsplaner for privatarkiv, utprøving av metodikk for bevaring av digitale privatarkiv og bevaringstiltak. I 2015 og 2016 har Arkivverket gitt til sammen 4,3 mill. kroner i tilskudd til slike privatarkivprosjekter.

Arkivverket og Norsk kulturråd er fagetater som har kunnskap om behovene på arkiv- og museumsfeltet. Dette er vesentlig for vurdering og prioritering av søknader til samarbeidsprosjekter, bevaringsplaner, utviklingsprosjekter og bevaringstiltak for privatarkiv. I styringsdialogen med Norsk kulturråd og Arkivverket følger Kulturdepartementet opp forvaltningen av prosjekt- og utviklingsmidlene på arkiv- og museumsfeltet, herunder midler til styrking av privatarkivarbeidet. Virkemidler i satsingen på privatarkiv vurderes i styringsdialogen.

Kulturdepartementet vil ta opp med fagetatene om opprettelse av en særskilt støtteordning for privatarkiv bør være et prioritert virkemiddel i privatarkivsatsingen.

Med hilsen

Linda Hofstad Helleland